

STEM JIJ OOK?

Jouw stem is belangrijk

Test
met nieuw
stembiljet

Kijk voor meer informatie op
www.stemjijook.nl

Gemeenteraadsverkiezingen

Woensdag 18 maart 2026

ProDemos

Stem jij ook?

Dit doet de gemeente

In Nederland hebben we gemeenten.

Een gemeente bestaat uit een stad of uit meerdere dorpen samen.

Elke gemeente heeft plannen en regels nodig.

De mensen in de gemeenteraad maken die plannen en regels.

Bij de verkiezingen kun je meebeslissen wie er in de gemeenteraad komen.

De mensen in de gemeenteraad horen bij een politieke partij.

Iedere partij vindt andere dingen belangrijk.

Jeremy :

Ze moeten ervoor zorgen dat er dingen goed geregeld zijn en dat het ook goed blijft gaan. Zoals sport, natuur, zorg, openbaar vervoer, fietspaden, winkels en veiligheid.

De gemeenteraad beslist over veel verschillende onderwerpen:

Vervoer

De gemeente zorgt voor bushaltes en veilige fietspaden.

Sommige partijen vinden het belangrijk dat er veel ruimte is voor de auto.

Andere partijen willen juist meer ruimte voor fietspaden.

Werk en dagbesteding

De gemeente kan je helpen bij het zoeken naar werk.

En als je naar de dagbesteding wilt, kijkt de gemeente wat het beste bij jou past.

De Wmo

Wmo betekent: Wet maatschappelijke ondersteuning.

In deze wet staat dat de gemeente mensen met een beperking moet helpen.

Bijvoorbeeld met begeleiding of een rolstoel.

Wonen

De gemeente moet zorgen dat er genoeg betaalbare huizen zijn voor iedereen.

Sommige partijen willen graag grote flats.

Andere partijen willen huizen bouwen in de natuur.

Hiervoor moet soms natuur verdwijnen.

Veiligheid

De gemeente moet zorgen voor de veiligheid op straat.

Bijvoorbeeld door camera's op te hangen of door meer politie.

Sport en cultuur

De gemeente zorgt ervoor dat er sportclubs zijn in jouw buurt.

Ook zorgt de gemeente voor buurthuizen of het theater.

Jan:

Ik vind het belangrijk dat er winkels zijn. Zowel grote als kleine winkels.

Het openbaar vervoer moet goed geregeld zijn. Want ik wil wel makkelijk ergens naar toe kunnen.

En leuke buurtfeesten.

Lotte :

Ik wil graag dat er meer jongerenwoningen komen.

Het is nu moeilijk om uit huis te gaan.

Al deze dingen kosten geld.
En er is niet overal plek voor.
De gemeenteraad moet dus vaak kiezen.

Kijk voor een filmpje over de gemeenteraad op de website www.stemjijook.nl/filmpjes

Verkiezingen

Op 18 maart 2026 is de verkiezing voor de gemeenteraad.

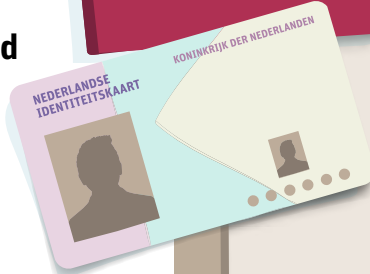
Kijk of jij mag stemmen:

Je bent 18 jaar of ouder.

Je hebt een Nederlands paspoort, identiteitskaart of rijbewijs.

Ja, dan mag jij stemmen bij de verkiezingen voor de gemeenteraad in de gemeente waar jij woont!

Dit doet de gemeenteraad

De mensen in de gemeenteraad beslissen over regels en plannen in jouw gemeente.

Een nieuw plan gaat alleen door als meer dan de helft van de mensen in de gemeenteraad het een goed idee vindt.

Politieke partijen

De mensen in de gemeenteraad horen bij een politieke partij.

Elke politieke partij vindt andere dingen belangrijk. Bijvoorbeeld voor vervoer, natuur of de Wmo.

Bij de verkiezingen stem je op een persoon in een politieke partij.

Beslissen over jouw gemeente

Door te stemmen bepaal jij dus samen met anderen wie er in de gemeenteraad komen. En wie de beslissingen in jouw gemeente nemen.

Stem dus op een partij die dezelfde dingen belangrijk vindt als jij.

Hoe meer stemmen een partij krijgt, hoe meer mensen uit die partij in de gemeenteraad mogen.

Jan:

Ik ben wel eens bij een gemeenteraadsvergadering geweest. Het ging toen over de zorg die door de gemeente werd gedaan (Wmo).

Over mensen die beter naar een dagbesteding kunnen dan gewoon werken. Er is naar ons geluisterd.

Jeremy :

Ik vind het belangrijk omdat jemet stemmen het verschil kan maken.

Met een voorkeurstem kun je proberen iemand in de gemeenteraad te krijgen.

In het stembokje

1

Bovenaan het stembiljet staan de namen van de politieke partijen die meedoen

- 1 Zoek de naam van de **partij** waarop je wilt stemmen.
- 2 Kleur 1: het rondje bij die partij **rood**.

2

Onderaan staan de nummers van de mensen op wie je kunt stemmen.

Elke politieke partij heeft een lijst met mensen die je kunt kiezen.

In het stembokje ligt een boekje.

- 1 Zoek in dat boekje de **partij** waar je op wilt stemmen.
- 2 Kijk welke **persoon** van die partij je wilt kiezen.
- 3 Kijk welk **nummer** bij die persoon staat.
- 4 Kleur op het stembiljet het rondje bij dat nummer **rood**.

De meeste mensen kiezen de persoon bovenaan de lijst.

Dat is nummer 1.

Je kunt ook op iemand anders van de lijst stemmen.

Omdat jij die persoon het beste vindt voor jouw gemeente.

Jan:

Als je in het stemlokaal bent kun je ook eerst rustig kijken waar de persoon waar je op wil stemmen op het stembiljet staat. Dan ga je daarna pas het hokje in.

 Kies één partij

	☐ 1	Partij A	50
	☐ 2	Partij B	40
	☐ 3	Partij C	50
	☐ 4	Partij D	25
	☐ 5	Partij E	20
	☐ 6	Partij F	14
	☐ 7	Partij G	14
	☐ 8	Partij H	15

 en kies één kandidaat van die partij

Kijk in de lijst met kandidaten voor de namen.

☐ 1	☐ 2	☐ 3	☐ 4	☐ 5	☐ 6
☐ 11	☐ 12	☐ 13	☐ 14	☐ 15	☐ 16
☐ 21	☐ 22	☐ 23	☐ 24	☐ 25	☐ 26
☐ 31	☐ 32	☐ 33	☐ 34	☐ 35	☐ 36
☐ 41	☐ 42	☐ 43	☐ 44	☐ 45	☐ 46

Proef met nieuw stembiljet

Veel mensen vinden het stembiljet ingewikkeld. Daarom is er een test met een nieuw stembiljet.

Tijdens de gemeenteraadsverkiezingen is de test in deze gemeenten: Alphen aan den Rijn, Boekel, Den Bosch, Gouda, Leiden, Meierijstad, Midden-Delfland, Nijmegen, Noordoostpolder, Soest en Tynaarlo.

Scan de QR-code voor een uitlegfilmpje.
Of ga naar de website www.nieuwstembiljet.nl

stembiljet

☐	9	Partij K	
☐	10	Partij L	
☐	11	Partij M	
☐	12	Partij N	
☐	13	Partij O	
☐	14	Partij P	
☐	15	Partij S	
☐	16	Partij T	

☐	7	☐	8	☐	9	☐	10
☐	17	☐	18	☐	19	☐	20
☐	27	☐	28	☐	29	☐	30
☐	37	☐	38	☐	39	☐	40
☐	47	☐	48	☐	49	☐	50

Geheim

Je kiest helemaal zelf op wie je wilt stemmen.
Je hoeft aan niemand te vertellen op welke partij je hebt gestemd.

Alleen

Stemmen doe je alleen.

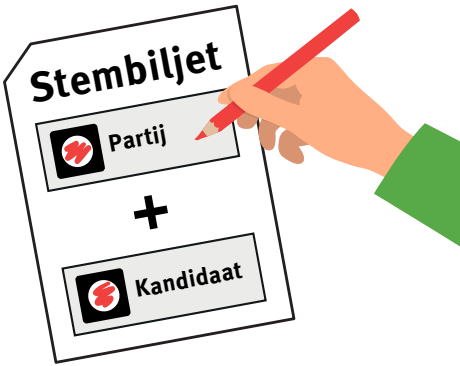
Iemand van het stembureau
mag wel helpen als je blind bent.
Of als je door een lichamelijke
beperking niet zelf kunt stemmen.

Kleur 2 rondjes rood

Kleur 1 rondje rood bij de partij waarop je wilt stemmen.
Kleur 1 rondje rood bij het nummer van de persoon waarop je wilt stemmen.

Je mag niet meer rondjes rood kleuren.
Je mag ook niets schrijven of tekenen op je stembiljet.
Want dan is het niet geldig.

Heb je een fout gemaakt?

Vraag een nieuw stembiljet aan de mensen van het stembureau.
Dit mag maar 2 keer!

Iemand anders vragen

Als je niet zelf kun stemmen,
dan kun je iemand vragen om dat voor je te doen.
Dat heet machtigen.

Je vult dan de achterkant van de stempas in.
En je geeft degene die voor jou gaat stemmen
een kopie van je identiteitsbewijs.

Bent u een stempas kwijt? Of is deze beschadigd?
Vraag dan een vervangende stempas aan bij uw gemeente.
Dit kan schriftelijk tot en met vrijdag 13 maart 2026 of aan de balie van het gemeentehuis tot dinsdag 17 maart 2026, 12.00 uur.

Heeft u geen identiteitsbewijs?
Vraag dan op tijd een identiteitsbewijs aan bij uw gemeente.
Kant u dit niet? Vraag dan een andere kopie om voor u te stemmen en vraag bij uw gemeente een schriftelijke volmacht aan. Dit kan tot en met vrijdag 13 maart 2026.

Kant u zelf niet stemmen?
Bijvoorbeeld omdat u ziek bent of in het buitenland bent?
Vraag dan een andere kopie om voor u te stemmen.
Dit kan op twee manieren:
1. Vul het volmachtbewijs helemaal in. Maak een kopie of foto van uw identiteitsbewijs. Geef uw ingevulde stempas en de (gigade) kopie of foto aan de persoon die voor u gaat stemmen.
Of:
2. Vraag een schriftelijke volmacht aan bij uw gemeente.
Dit kan tot en met vrijdag 13 maart 2026.
Let op! Kant uw stempas alleen geven aan iemand die in uw eigen gemeente stamt.

Let op! Geef deze stempas alleen mee aan de gemachtigde makat het volmachtbewijs handover door u zelf aan iemand anders.

VOLMACHTBEWIJS
Dit is mijn stempas (1) en ik staat op de voorzijde.
Ik stem met dit voor ik tot iemand anders (de gemachtigde) voor mij stemmen. Ik heb die persoon daarmee een digitaal kopie of foto van mijn identiteitsbewijs gegeven. En ik heb laten weten op welke kandidaat die persoon voor mij moet stemmen.

Mijn handtekening

Deze persoon mag voor mij stemmen:
Naam van de gemachtigde: _____
Adres: _____
Woonplaats: _____
Handtekening van de gemachtigde: _____

Let op! Bent u de gemachtigde? Dan moet u:
- de volmachtbewijs ingevulde stempas met een kopie van een digitaal kopie of foto van het identiteitsbewijs meenemen van de persoon voor wie u stemt.
- weten en verklaren in dezelfde gemeente als waar de persoon voor wie u stemt woont.
- de volmachtbewijs afleveren aan de persoon voor wie u stemt heeft aangegeven.
U mag voor maximaal 2 andere mensen stemmen.

Jeremy:

Wanneer je voor het eerst gaat stemmen zou ik allereerst willen zeggen: gefeliciteerd!

Als tweede wil ik meegeven als je het lastig vindt, vraag om hulp. Dat kunnen vrienden, familie, begeleiding of kennissen zijn.

Jan:

Ik ga verhuizen en voor het eerst in een andere gemeente stemmen. Nu moet ik weer uitzoeken op wie ik wil gaan stemmen. Ik heb wel eens een voorkeurstem gedaan, dat was op iemand die woonde in de buurt en die komt op voor mensen met een beperking.

Lotte:

Ik vind stemmen best ingewikkeld. De partijen staan in te kleine letters op het stembiljet, zodat het niet leesbaar is. Kan het ook in pictogrammen?

Zo beslis je op wie je stemt

Elke politieke partij vindt andere dingen belangrijk.
Stem op een partij die veel dezelfde dingen belangrijk vindt als jij.
Over bijvoorbeeld sport, de Wmo of veiligheid in jouw gemeente.

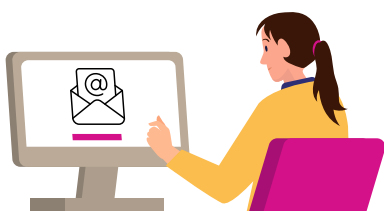
Wat tips om informatie te vinden:

1. Kijk op internet

Op de website van jouw gemeente lees je welke politieke partijen er meedoen.
Op de websites van de partijen lees je wat ze belangrijk vinden.
Of kijk op hun pagina's op social media.

2. Stuur politieke partijen een mail

Op de website van politieke partijen staat hun e-mailadres.
Als je een vraag hebt dan kun je altijd een e-mail sturen.

Jeremy:

Ik beslis op onderwerpen die ik belangrijk vind. En waarvan ik het gevoel krijg dat die partij het goed zal uitvoeren en doet wat ze belooft.

Wanneer de partijen de straat op gaan dan ga ik met ze praten.

3. Ga op straat in gesprek

Soms delen mensen op straat folders uit van een politieke partij.
Je kunt die mensen vragen naar de plannen van hun partij.

4. Kijk naar de televisie of lees de krant

Op de lokale televisie gaat het veel over de verkiezingen.
Ook kun je in jouw lokale krant lezen over de plannen van de partijen.

5. Praat met familie of vrienden

Vraag waarom ze voor een politieke partij kiezen en waarom.
Of waarom juist niet.

Maar let op: misschien vinden zij wel andere dingen belangrijk dan jij.
Je mag helemaal zelf kiezen op wie je stemt.

Jan:

Ik vul verschillende stembuizen in. Dan ga ik daarna vergelijken.

Als er geen stembuizen zijn ga ik luisteren in de wijk. Een stembuizen is makkelijk en heel belangrijk.

6. Gebruik een stembuizen

Sommige gemeenten hebben een stembuizen, bijvoorbeeld de website **www.stembuizen.nl**.
Je vult dan vragen in over jouw gemeente.
Daarna zie je met welke partij je het vaak eens bent.
De vragen zijn soms best moeilijk.
Je kunt altijd vragen of iemand je kan helpen bij het invullen.

Zo stem je

1

Je krijgt een stempas

De gemeente stuurt je een stempas.
En een lijst met alle partijen en kandidaten in jouw gemeente.

2

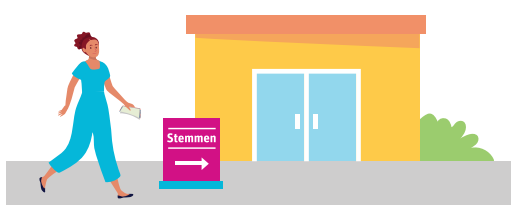

Kies een politieke partij

Bedenk welke politieke partij bij jou past.

3

7.30 uur
21.00 uur

Ga naar het stembureau

Ga op woensdag 18 maart 2026
met je stempas naar het stembureau.
Neem ook je paspoort of rijbewijs
of identiteitskaart mee.

4

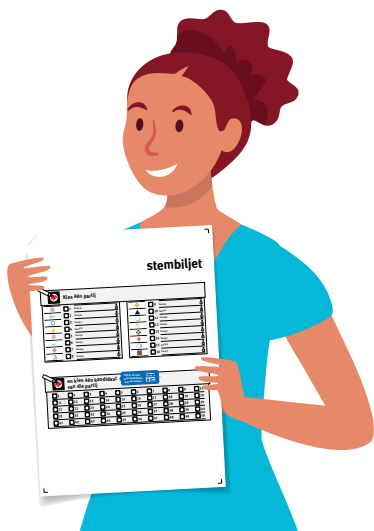
Lever je stempas in

Geef je stempas aan de mensen van het stembureau.
Laat ook je paspoort of rijbewijs of identiteitskaart zien.
De mensen van het stembureau controleren je stempas.

5

Je krijgt een stembiljet

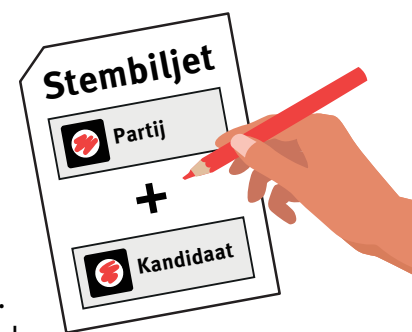
Op het stembiljet staan alle
politieke partijen die meedoen.
En de nummers van alle mensen
waar je op kunt stemmen.

6

Kleur 2 rondjes rood

Ga een stemhokje in
met het stembiljet.
Dat doe je alleen.
Niemand mag meekijken als je stemt.
In het stemhokje ligt een rood potlood.
Zoek op het stembiljet de partij waarop je wilt stemmen.
Kleur dat rondje rood. Zoek dan het nummer van de persoon
die je kiest. Kleur dat rondje bij dat nummer ook rood.

7

Doe je stembiljet in de stembus

Vouw het biljet dicht en
doe het in de stembus.

8

Je hebt gestemd!

Na 21.00 uur worden alle stemmen geteld.
Daarna wordt de uitslag bekendgemaakt.
Je vindt de uitslag op internet, of in het nieuws.

Stempas kwijt of niet gekregen?

Je kunt een nieuwe stempas
aanvragen bij de balie van
jouw gemeente.

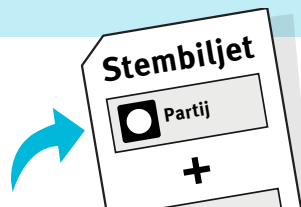
Dat kan tot dinsdag 17 maart,
12.00 uur.

Lees meer over het nieuwe stembiljet op de website www.nieuwstembiljet.nl

Klaar om te stemmen

☐ Ik weet op welke politieke partij ik ga stemmen.

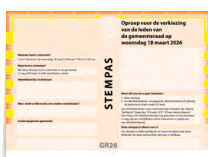
☐ Ik weet welke persoon van die partij ik kies.
En ik weet welk nummer daarbij hoort.

☐ Ik weet waar het stembureau is.

☐ Ik heb mijn stempas bij me.

☐ Ik heb mijn paspoort, rijbewijs of ID-kaart bij me.

of

of

↳ Klaar om te stemmen!

Ga naar deze website
voor meer informatie:
www.stemjijook.nl

Hier vind je filmpjes
over de verkiezing:
www.stemjijook.nl/filmpjes

Hier vind je de filmpjes met een
tolk Nederlandse Gebarentaal:
www.stemjijook.nl/ngt

ProDemos

Huis voor democratie en rechtsstaat

ProDemos legt uit wat de spelregels zijn
van democratie en rechtsstaat.
En laat je zien wat je zelf kunt doen
om invloed uit te oefenen.

Colofon

Samenstelling en tekst: ProDemos

Vormgeving:

Lidewij Spitshuis ontwerpstudio

Druk: Rodi Rotatiedruk

In samenwerking met:

Ministerie van Binnenlandse Zaken,
LFB, Taal voor Allemaal,
Reinaerde, Philadelphia

ProDemos

Hofweg 1H

2511 AA Den Haag

☎ (070) 757 02 00

✉ info@prodemos.nl

🌐 prodemos.nl

